

8. ПРЕВОЗ ТЕРЕТА И ЛИЦА ВОЗИЛИМА

Возилом у саобраћају на путу може да се врши превоз терета и лица.

Одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима, Закона о превозу у друмском саобраћају и њиховим одговарајућим подзаконским актима, дефинисани су услови за вршење превоза терета и лица.

Превоз терета се врши теретним возилима, а лица возилима за превоз путника.

Превоз може да се врши за јавне или сопствене потребе.

8.1 ПРЕВОЗ ТЕРЕТА

(Питања: Возила од 301. до 331.)

У циљу заштите и повећања безбедности саобраћаја на путевима, као и заштите путева и околине, прописане су одређене мере у Закону о безбедности саобраћаја на путевима.

У саобраћају на путу возило не сме да се оптерети:

- преко носивости уписане у саобраћајну дозволу, односно преко највећег осовинског оптерећења појединих осовина одређених од стране произвођача возила,
- преко осовинског оптерећења прописаног техничким нормативима за возила и највеће дозвољене укупне масе,
- тако да возило са теретом премашује највеће дозвољене димензије за поједине врсте возила (дужина, ширина и висина).

Уз дозволу надлежног органа возила која превозе терет преко осовинског оптерећења и највеће дозвољене укупне масе и возила која са теретом премашују највеће дозвољене димензије, могу да учествују у саобраћају на путу.

Терет на возилу мора да буде смештен и обезбеђен тако да при војњи остаје у положају постављеном приликом утовара, тако да:

- не угрожава безбедност учесника у саобраћају и не наноси штету путу и објектима на путу;
- не умањује стабилност возила и не отежава управљање возилом, као и да не утиче на функционисање и коришћење склопова и делова возила;
- не умањује прегледност возачу;
- не пада и не расипа се са возила по путу, односно не вуче се по путу;
- не заклања светла, регистарске таблице и друге прописане ознаке на возилу;
- не загађује животну средину,

Терет у расутом стању, сем на прикључном возилу за трактор, мора да буде прекривен увек када се возило креће по путу.

Терет на моторном возилу може да пређе најудаљенију тачку на предњој страни возила до једног метра.

Терет на возилу не сме да пређе најудаљенију тачку на задњој страни возила за више од $1/6$ своје дужине, а највише за 1,5 m, с тим да терет преосталим делом дужине мора бити ослоњен на товарни простор.

Уколико терет на возилу прелази најудаљенију тачку на задњој страни возила, мора бити означен црвеном тканином, а у условима смањене видљивости светлоодбојном материјом црвене боје, а код теретних и прикључних возила прописаном таблом.

Возила која су намењена за извођење радова ван пута, када у саобраћају на путу имају инсталирана оруђа за извођење радова, која нису склоп возила већ измењиво средство за рад, морају бити прописано означена.

Утовар или истовар терета на путу мора се обављати тако да не омета, односно не угрожава остале учеснике у саобраћају.

8.2 ВАНРЕДНИ ПРЕВОЗ

(Питања: Возила од 332. до 339.)

ПОЈАМ

Кретање по путу возила, односно скупа возила која не испуњавају услове у погледу димензија (дужина, ширина и висина), највеће дозвољене укупне масе или осовинског оптерећења, односно на којима возило са теретом премашује највеће дозвољене димензије (дужина, ширина и висина) за поједине врсте возила, представља ванредни превоз.

УСЛОВИ И ДОЗВОЛА ЗА ВРШЕЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРЕВОЗА

Ближе услове о начину обављања ванредног превоза и возилима којима се тај превоз обавља, доноси министар надлежан за послове саобраћаја.

Ванредни превоз се обавља на основу дозволе коју издаје управљач пута. Дозволом се могу одредити посебни услови под којима ће се ванредни превоз обавити. Када је дозволом одређено да пратњу ванредног превоза врше полицијски службеници, сагласност за превоз даје Министарство унутрашњих послова.

Ванредни превоз се мора обавити у складу са условима који су одређени у дозволи за ванредни превоз. Када је за обављање ванредног превоза дозволом за обављање ванредног превоза одређено да се ванредни превоз обавља у пратњи полиције, трошкови пратње падају на терет превозника.

8.3 ПРЕВОЗ ЛИЦА ВОЗИЛИМА

(Питања: Возила од 340. до 365.)

У моторном возилу, односно на возилу и прикључном возилу у саобраћају на путу, дозвољено је превозити онолико лица колико је означено у саобраћајној дозволи, на местима која су за то предвиђена. Изузетно, у теретном возилу Војске Србије, односно полиције, могу се превозити лица у простору за смештај терета.

На прикључном возилу које вуче трактор може се превозити највише пет лица, а у товарном простору мотокултиватора могу се превозити највише три лица. Ова лица у товарном простору не смеју стајати, седети на страницама каросерије, на нестабилном терету или терету који прелази висину товарног сандука. Лица која нису навршила 14 година живота смеју се превозити само у пратњи пунолетног лица.

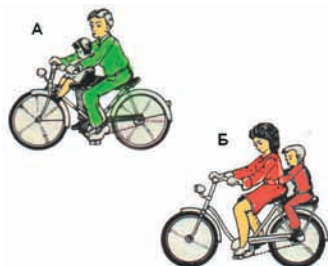
У затвореном простору возила које се не може изнутра отворити, не смеју се превозити лица. Изузетно у полицијским, војним и возилима органа за извршење кривичних и прекршајних санкција, смеју се превозити лица и то само за службене потребе.

У прикључном возилу за становање (камп-приколица) не смеју се превозити лица.

Возач бицикла старији од 18 година може на бициклу превозити дете до осам година старости, ако је на бициклу уграђено посебно седиште, прилагођено величини детета и чврсто спојено са бициклом.

Дете млађе од 12 година не сме се превозити на мопеду, трициклу, мотоциклу и четвороциклу.

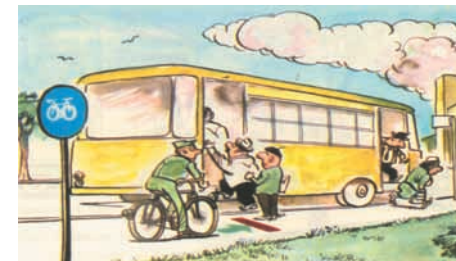

Мотоцикл може да има бочно седиште за превоз путника.

За време кретања возила не сме се ускати у возило, искакати из возила, отворити врата, нагињати се ван возила, истурати делове тела из возила и возити се на спољним деловима возила или на тракторским приколицама.

Возач не сме управљати на начин који омогућава искакање из возила, отварање врата, нагињање ван возила, вожњу на спољним деловима возила или на тракторским прикључцима.

Изузетно, на спољним деловима возила и прикључног возила могу се возити лица која обављају послове свог радног места у вези с наменом возила (на возилима ватрогасне службе, комуналне службе, електродистрибуције и других делатности), ако је на тим возилима уграђена платформа за стајање и држачи. Уколико се на овом возилу на овај начин превозе лица, брзина кретања не сме бити већа од 30 km/h.

Врата возила није дозвољено држати отворена током кретања возила, нити започети кретање уколико нису затворена.

Возач не сме започети кретање возила док путници безбедно не уђу, односно изађу из возила и док врата не буду затворена.